

تلفن را به تصویب رساند. این شرکت آمادگی خود را برای الحاق به وزارت پست و تلگراف و تلفن اعلام کرد و در اردیبهشت ۱۳۳۲ وجوه سهامداران شرکت سابق تلفن را پرداخت نمود. برنامه خودکار کردن شبکه تلفنی شهرستانها در ۱۳۳۴ با خرید ۱۸۰،۰۰۰ شماره تلفن خودکار از آلمان به مرحله اجرا درآمد. طرح تلفن خودکار بین شهری و بین‌المللی نیز در سال ۱۳۴۹ راه‌اندازی شد. در ۱۳۴۳ شبکه مخابرات خودکار (سیستم میکروویو) که در ارائه خدمات مخابراتی، خصوصاً در تماس بین شهری و بین‌المللی، حایز اهمیت بود، در مخابرات ایران به کار گرفته شد. برای تمرکز امور مخابراتی و ارتباطی در داخل کشور و برقراری تماس با سایر کشورهای جهان، در ۱۳۵۰ شرکت مخابرات ایران از ادغام شرکت سهامی تلفن و امور تلگراف تاسیس شد.

تعاریف و مفاهیم

تلفن ثابت منصوبه: تلفن ثابتی است که تمام تجهیزات سوئیچ و امکانات دسترسی آن، نصب شده ولی هنوز به مشترک واگذار نشده است.

تلفن ثابت مشغول به کار: تلفنی است که به نام و در اختیار مشترک می‌باشد و مشترک می‌تواند به وسیله آن، ارتباط تلفنی برقرار کند.

روستاهای دارای ارتباط تلفنی: نقاطی از کشور است که با استفاده از پیش شماره‌ای خاص امکان دسترسی مخابراتی به آنها به صورت خودکار میسر است.

تلفن همراه: تلفنی است که بدون وابستگی به مکان مشخص و امکانات دسترسی صرفاً با استفاده از گوشی و سیستم انتقال رادیویی امکان برقراری ارتباطات مخابراتی را برای مشترکین فراهم می‌سازد.

مقدمه

آمارهای ارائه شده در این فصل شامل تلفن‌های منصوبه و مشغول به کار، خطوط واگذار شده و مشغول به کار اپراتورهای مختلف تلفن همراه، خطوط اینترنت، خانوار و جمعیت استفاده کننده از فناوری اطلاعات و تعداد ایستگاه‌ها و فرستنده‌های رادیویی و تلویزیونی، واحدهای پستی و انواع مرسولات پستی می‌باشد.

آمارهای مربوط به سازمان صدا و سیما، شرکت مخابرات و شرکت پست استان گلستان بعهده این سازمان قرار گرفت که به صورت ثابتی در استان ارائه می‌گردد.

تلویزیون: برنامه‌سازی تلویزیونی در این مرکز از آبان ۱۳۶۹ آغاز شد. آثار تولیدی محلی و برخی برنامه‌ها که به زبان ترکمنی تولید می‌شد، از مرکز مازندران پخش می‌شد. در نیمه اول سال ۱۳۷۸ سیمای مرکز به‌طور مستقل فعالیت خود را با هفته‌ای ۳۶۰۰ دقیقه برنامه‌سازی آغاز کرد. این شبکه در ۲۷ اسفند سال ۱۳۸۳ به عنوان بیست و پنجمین شبکه استانی کشور به بهره برداری رسید.

رادیو: صدا و سیمای مرکز گلستان دارای دو رادیو بنام‌های رادیو استانی گلستان و رادیو برون‌مرزی است که به زبان ترکمنی برنامه‌های خود را برای ترکمن زبانان خارج از کشور پخش می‌کند.

مخابرات: وزارت پست و تلگراف و تلفن پس از خروج نیروهای متفقین از ایران، سیستم کاربر (مکالمات تلفنی بدون امکان استراق سمع) را از آنان خریداری کرد و با تغییر بعضی از مراکز، که به لحاظ نظامی تأسیس شده بود، آن را در سال ۱۳۲۶ رسماً افتتاح کرد. مجلس شورای ملی در آذر ۱۳۳۱، لایحه ملی شدن شرکت

الکترونیک، کالا، اشیاء و اوراق و حواله‌های مالی، ابلاغیه، اطلاعیه‌های خدمات شهری از قبیل قبوض آب و فاضلاب، برق، گاز، تلفن ثابت و سیار و عوارض شهرداری که دارای نشانی فرستنده یا گیرنده است.

واحد پستی: به مکان‌هایی گفته می‌شود که در آن خدمات پستی عرضه و یا عملیات پستی انجام می‌شود. واحدهای پستی برحسب موقعیت جغرافیایی و نوع خدمات ارائه شده و عملیات انجام شده در آن‌ها تفکیک می‌شوند و به ترتیب اهمیت عبارتند از: اداره پست مرکزی، دفتر پست، باجه پستی، آژانس پستی شهری، دفاتر خدمات ارتباطی، دفاتر مشترک پست و مخابرات، نمایندگی پستی، دفاتر ارتباطات و فناوری اطلاعات روستایی و صندوق پستی شهری و روستایی.

اداره کل یا اداره پست: واحد پستی اصلی مستقر در مرکز استان

یا شهرستان و یا یکی از مناطق پستی شهر تهران است که در آن، تمامی خدمات و عملیات پستی انجام می‌گیرد.

دفتر پست شهری دولتی: واحد پستی است که در تمامی نقاط

شهری وجود دارد و عملیات مربوط به قبول مرسولات، آماده‌سازی، ارسال و توزیع آن و نیز فروش اوراق بهادار پستی را انجام می‌دهد.

باجه پست شهری: در نقاط شهری که تقاضای بالفعل برای خدمات پستی زیاد است، باجه پستی دایر می‌شود. که در آن اوراق بهادار پستی به فروش می‌رسد و برحسب مورد انواع مرسولات پستی پذیرفته می‌شود.

نمایندگی پستی: واحد پستی است که در ارتباط با قبول و توزیع مراسلات عادی و سفارشی فعالیت می‌کند. این واحد در نقاط روستایی یا حاشیه شهرها که دارای شرایط ایجاد دفتر پستی نیستند زیر نظر یکی از

اینترنت: پیوند تعداد بی‌شماری شبکه‌های ارتباطی رایانه‌ای کوچک و بزرگ که حاوی اطلاعات متنوع می‌باشد. یک فرد متصل به شبکه اینترنت تنها مشاهده‌گر و مرورگر اینترنت نمی‌باشد بلکه جزیی از این شبکه بوده و می‌تواند با آن تبادل اطلاعات کند.

جمعیت استفاده کننده از رایانه: درصد افرادی از کل جمعیت کشور که از رایانه در محل‌های مختلف استفاده می‌کنند. رایانه شامل رایانه رومیزی، لب‌تاپ یا تبلت (یا رایانه‌هایی که می‌توان در دست نگه داشت) می‌باشد.

خانوار دارای رایانه: خانواری که دارای حداقل یک رایانه شامل رایانه رومیزی، لب‌تاپ یا تبلت (یا رایانه‌هایی که می‌توان در دست نگه داشت) است.

خانوار با دسترسی به اینترنت در محل سکونت:

نسبت خانوارهای با دسترسی به اینترنت است. دسترسی به اینترنت در محل سکونت عمدتاً به چهار طریق (اینترنت پرسرعت ثابت، اینترنت پرسرعت سیار، اینترنت کم‌سرعت ثابت و اینترنت کم‌سرعت سیار) صورت می‌گیرد. منظور از نوع اینترنت (ثابت یا سیار)، نوع ورودی اینترنت بوده و ارتباط مودم با رایانه یا لب‌تاپ که می‌تواند به صورت بی‌سیم و سیار یا با کابل و به صورت ثابت باشد. مد نظر نیست.

پهنای باند بین‌الملل: میانگین بار ترافیکی روی کلیه واسطه‌های انتقال شبکه (از جمله کابل‌های فیبر نوری بین‌المللی و لینک‌های رادیویی) است که برای انتقال اینترنت استفاده می‌شود. مرجع محاسبه میانگین در مدت زمان ۱۲ ماهه سال است و ترافیک کلیه لینک‌های بین‌المللی اینترنت را در نظر می‌گیرد.

مرسوله پستی (ترافیک مرسولات): هر چیز قابل ارسال فیزیکی یا مجازی، اسناد و مدارک اعم از نوشته‌های چاپی، دست‌نوشته یا

دفتر ICT روستایی: دفتری که به منظور ارائه خدمات الکترونیک به مردم و جلوگیری از موازی‌کاری دستگاه‌های دولتی در سطح روستاهای کشور ایجاد شده و توسط بخش خصوصی اداره می‌شود. کلیه دستگاه‌های اجرایی دولتی موظفند خدمات الکترونیکی خود را از طریق این دفاتر ارائه دهند. خدمات عمومی دولت در قالب مراکز عمده‌ی خدماتی اعم از پست، پست بانک، مخابرات، آب، برق، گاز، خدمات ارتباطات، ثبت احوال، بیمه و... در این واحدها ارائه می‌شود.

صندوق پستی: صندوق پستی، کوچکترین واحد پستی که برحسب مورد در معابر عمومی (اعم از شهرها و روستاها)، نصب می‌گردد و استفاده‌کنندگان از خدمات پستی، مرسولات عادی خود را پس از الصاق تمبر برای ارسال توسط پست، به داخل آن می‌اندازند.

سایر واحدهای پستی: شامل فروشگاه‌های تعاونی روستایی ارائه‌دهنده خدمات پستی، پست سیار و ایستگاه نام‌رسانی است.

امانت پستی: محموله‌ای که معمولاً حاوی کالا و نمونه کالاهای مجاز بوده و با اعلام محتوی و به صورت در باز به پست سپرده می‌شود. در قبال قبول مرسوله، به فرستنده رسید ارائه شده و هنگام تحویل به گیرنده نیز امضاء اخذ می‌شود.

مطبوعات پستی: اوراق چاپی است که به صورت کتاب، روزنامه، مجله و نشریه، انتشار می‌یابد و به‌طور در باز در ابعاد مختلف تحویل پست می‌شود و نسبت به سایر مرسولات، نرخ پستی کمتری در مورد آن اعمال می‌شود.

بسته‌های کوچک پستی: عبارت از هرگونه کالا و اطلاعات ضبط شده، نوارهای مغناطیسی، فیلم ظاهر شده یا خام، هدایا و سوغات به‌صورت بسته‌های حداکثر تا ۲ کیلوگرم است. این‌گونه مرسولات معمولاً به‌صورت

واحدهای پستی ایجاد می‌شود. و اداره امور آن، طبق قرارداد به یکی از افراد مورد اعتماد محلی (به طور معمول کسبه) محول می‌شود.

نمایندگی پستی دولتی: واحد پستی است که عملیات قبول، توزیع یا هر دو مرحله قبول و توزیع مرسولات پستی را با تشخیص شرکت ملی پست ایران ارائه می‌کند. این واحدها در نقاط روستایی یا حاشیه شهرها که واجد شرایط ایجاد دفاتر پستی دولتی نیستند زیر نظر یکی از واحدهای پستی دولتی ایجاد می‌شود و اداره امور آن طبق قرارداد به یکی از افراد مورد اعتماد محلی (به‌طور معمول کسبه) محول می‌شود.

دفتر پست روستایی: در برخی از نقاط روستایی که شرایط لازم برای عرضه خدمات پستی وجود دارد، واحدهایی به نام "دفتر پست روستایی" دایر می‌شود که به‌طور معمول، تعدادی از روستاهای همجوار را تحت پوشش خود دارد. در این واحدها، عملیات مربوط به قبول مرسولات، آماده‌سازی، ارسال و توزیع آن و نیز فروش اوراق بهادار پستی انجام می‌گیرد.

دفتر پست و مخابرات: واحدی است که در آن خدمات پستی و مخابراتی به طور توأم تحت تصدی یک نفر با مدیریت شرکت پست ارائه می‌شود، این واحدها در حاشیه شهرها و یا مناطق روستایی فعالیت دارند.

دفتر پیشخوان دولت: دفتری که به منظور ارائه خدمات الکترونیک به مردم و جلوگیری از موازی‌کاری دستگاه‌های دولتی در سطح شهرها و شهرستان‌های کشور ایجاد شده و توسط بخش خصوصی اداره می‌شود. خدمات عمومی دولت در قالب مراکز عمده‌ی خدماتی اعم از پست، پست بانک، مخابرات، آب، برق، گاز، خدمات ارتباطات، ثبت احوال، بیمه و... در این واحدها ارائه می‌شود

مرسولات تنها با توجه به شکل ظاهری لفاف آنها به دو گروه «پاکت پیشتاز» و «بسته پیشتاز» تقسیم‌بندی می‌شوند. همچنین با توجه به تعهد شرکت ملی پست در خصوص سرعت سرویس، در صورت عدم رعایت برنامه اعلامی زمان سیر مرسولات، مشتری می‌تواند درخواست غرامت تاخیر نموده و شرکت متعهد به پرداخت آن است.

مرسوله ویژه: مرسوله‌ای که با سریعترین سرویس پستی در سطح داخلی ارسال می‌شود صرفاً دریافت آن به مقاصدی که امکان رعایت و پوشش تعهدات اعلامی سرویس را دارند میسر است. در حال حاضر این سرویس در سه بازه زمانی: توزیع تا ساعت ۲۲ همان روز، توزیع تا ساعت ۱۰ روز بعد و توزیع تا ساعت ۱۲ روز بعد به مشتریان ارائه می‌شود.

گزیده اطلاعات

تعداد کل شماره تلفن‌های ثابت منصوبه در سال ۱۴۰۱، ۷۰۹۶۳۱ می‌باشد که از این تعداد، ۵۷۵۱۶۸ شماره مربوط به شهری و ۱۹۴۲۰۹ شماره مربوط به روستایی می‌باشد. کل شماره تلفن‌های ثابت مشغول بکار در همین سال ۶۵۹۱۳۹ می‌باشد. از این تعداد ۱۳۴۴۶۳ شماره شهری و ۴۶۴۹۳۰ شماره روستایی می‌باشد. در سال ۱۴۰۱ تعداد روستاهای دارای ارتباط تلفنی ۱۰۰۵ شماره می‌باشد.

کل شماره خطوط واگذار شده تلفن همراه در سال ۱۴۰۱، ۴۶۱۸۰۰۷ می‌باشد که از این تعداد ۲۲۱۱۷۵۰ شماره مربوطه به اپراتور همراه اول، ۲۳۲۳۳۸۰ اپراتور ایرانسل و ۱۱۸۳۷۷ اپراتور رایتل می‌باشد.

سفارشی، بیمه یا اکسپرس پذیرفته و ارسال می‌شود. **مرسوله پستی:** هر چیز قابل ارسال فیزیکی یا مجازی، اسناد و مدارک اعم از نوشته‌های چاپی، دست‌نوشته یا الکترونیک، کالا، اشیاء و اوراق و حواله‌های مالی، ابلاغیه، اطلاعیه‌های خدمات شهری از قبیل قبوض آب و فاضلاب، برق، گاز، تلفن ثابت و سیار و عوارض شهرداری که دارای نشانی فرستنده یا گیرنده است.

مرسوله عادی: مرسوله‌ای که بدون ثبت در سیستم نرم‌افزاری با الصاق تمبر/نقش تمبر و یا در قالب قرارداد از صندوق‌های پستی سطح معابر و یا محل استقرار مشتری جمع‌آوری شده و پس از تجزیه و آماده‌سازی برای توزیع در نشانی گیرندگان به سمت مقصد رهسپار می‌شوند. عمده‌ترین نوع این مرسولات نامه، کارت پستال، مطبوع، کیسه مخصوص، بروشور، ابلاغیه، قبوض و مانند آن است. در این سرویس برای عملیات پستی هیچ شرایط ویژه‌ای وجود ندارد. و در شبکه پستی نیز امکان پیگیری مرسولاتی که به صورت عادی قبول شده‌اند، میسر نیست.

مرسوله سفارشی: مرسوله‌ای که در واحدهای پستی یا از محل استقرار مشتری دریافت و در قبال آن قبض رسیده داده می‌شود و ضمن اختصاص و الصاق یک بارکد پستی بر روی آن کلیه مراحل عملیاتی در نرم‌افزار ثبت و قابل پیگیری است. همچنین در هنگام تحویل مرسوله به گیرنده از وی امضا گرفته می‌شود. عمده‌ترین مرسولات سفارشی شامل نامه، مطبوع، بسته کوچک و کیسه مخصوص است.

مرسوله پیشتاز: مرسوله‌ای که در کوتاه‌ترین زمان ممکن جمع‌آوری، از سریع‌ترین راه هوایی یا زمینی ارسال و در اسرع وقت توزیع می‌شود. اصلی‌ترین ویژگی این سرویس سریع‌السير بودن آن است. و نوع مرسوله تاثیر چندانی بر ارائه خدمت ندارد. در این سرویس